

Dr Gary Yates, Jeremiasz, Wykład 5, Skład Jeremiasza

© 2024 Gary Yates i Ted Hildebrandt

To jest dr Gary Yates w swojej instrukcji dotyczącej Księgi Jeremiasza. To jest sesja 5 na temat Składu Jeremiasza.

Naprawdę chcę ci pogratulować wysiłków włożonych w studiowanie Księgi Jeremiasza.

Wiem, że różni się od wielu innych części Biblii. Właściwie jest to najdłuższa księga Starego Testamentu. Są też takie chwile, być może już na początku zbliżając się do książki, i pytasz: jak mam rozumieć tę długą, zagmatwaną książkę? Podczas kilku następnych sesji chciałbym się zastanowić nad tym, jak podchodzimy do Księgi Jeremiasza jako do księgi. I podczas tej konkretnej sesji, aby porozmawiać o składzie Księgi Jeremiasza i o tym, jak księga Jeremiasza została ułożona.

Myślę, że rozumiemy, że chociaż Jeremiasz jest Słowem Bożym i ponownie wierzymy, 2 Tymoteusza, rozdział trzeci, werset 16, całe Pismo jest natchnione przez Boga. Jest nam dane przez Boga. 2 Piotra 1,21, święci mężowie przemawiali, poruszani przez Ducha Świętego jak żagle na wietrze.

Ale to nie jest książka, która spadła z nieba. Nie jest to również księga, w której za każdym razem, gdy Jeremiasz głosił, był ktoś, kto spisał jego słowa i zostało to natychmiast dodane do księgi. Nie była to księga, w której Bóg po prostu zabrał Jeremiasza na górę i objawił mu, co powinien zapisać.

Tworzenie tej obszernej książki było długim procesem. Służba Jeremiasza trwała od chwili powołania w 13 roku panowania Jozjasza, czyli 626 roku p.n.e., aż do około 580 roku p.n.e. Mówimy więc o służbie, która trwała około 50 lat.

Zatem stworzenie i przedstawienie książki przedstawiającej tę służbę było oczywiście długim i skomplikowanym procesem. Istnieje kilka cytatów niektórych uczonych, którzy podeszli do Księgi Jeremiasza. Po pierwsze, Andrew Sheed wygłasza tę uwagę i być może uda ci się z nią rezonować, próbując przeczytać Jeremiasza i zrozumieć księgę.

Jeremiasz jest długi, pełen powtórzeń, nieliniowy w swojej chronologii i nieustannie przeskakujący z jednego gatunku na drugi. RP Carroll w swoim komentarzu do Księgi Jeremiasza, który, jak sądzę, podchodzi do zrozumienia przesłania tej księgi rzeczywiście zbyt sceptycznie, poczynił jednak kilka stwierdzeń, nad którymi musimy się zastanowić. Mówi, że dla współczesnego czytelnika księgi Izajasza, Jeremiasza i Ezechiela są praktycznie niezrozumiałe jako księgi.

Następnie mówi tak: kto nie jest zdezorientowany księgą Jeremiasza, ten jej nie rozumie. Pamiętam, że czasami pisałem rozprawę na temat Księgi Jeremiasza i myślałem, że to prawda. Jednak ponownie uważam, że jest to zbyt sceptyczne podejście.

Kiedy myślimy o Jeremiaszu jako o ksiądzce, chcę przedstawić nam dwa obrazy, które być może przyjdą nam do głowy. Wyobraź sobie osobę próbującą przedstawić w jednej ksiądzce służbę kogoś takiego jak dr Billy Graham. Długa posługa, fragmenty jego kazań, często bez chronologii, czasu i wydarzeń zachodzących w jego życiu.

Próba zrozumienia tego i ułożenia obrazu służby doktora Grahama może być bardzo trudna. Inny obraz, który przychodzi mi na myśl, to ten, w którym moglibyśmy myśleć o Księdze Jeremiasza tak, jak o starym wiejskim domu. Kiedy patrzysz na ten dom, zdajesz sobie sprawę, że znajdował się tam wczesny dom i dodano kilka dodatków, skrzydeł i dobudówek, gdy przybywali różni członkowie rodziny, ponieważ dom prawdopodobnie zmienił właściciela.

Czasami musimy spojrzeć na plany pięter tego domu, aby zrozumieć, dlaczego i jak został on złożony. Zatem chciałbym, żebyśmy dzisiaj podczas tej sesji przyjrzeni się po prostu myślom o składzie i sposobie tworzenia Księgi Jeremiasza. Następnie podczas następnej sesji dokonamy przeglądu Księgi Jeremiasza i zrozumiemy, że istnieje porządek, chronologia, przepływ i sens tej księgi, który pomaga nam ją zrozumieć.

Jedną z kwestii, która pojawia się, gdy przyglądamy się składowi Księgi Jeremiasza, jest to, że zdajemy sobie sprawę, że składa się ona z różnych gatunków i rodzajów materiału. Faktycznie, w jednym z wcześniejszych krytycznych studiów nad Księgą Jeremiasza, Bernard Duhem dokonał rozróżnienia pomiędzy poezją w Księdze Jeremiasza i prozą, która jest w Księdze Jeremiasza. Pojawił się Zygmunt Mowinckel i uzupełniając to studium, zauważył, że w Księdze Jeremiasza występują trzy różne gatunki.

Nazwał je materiałami A, B i C. Materiałem zidentyfikowanym przez Mowinckela były poetyckie wyrocznie Jeremiasza. Oto krótkie wyrocznie w formie poetyckiej.

Są bardzo powszechne, szczególnie w rozdziałach od 1 do 25. Krytyczni uczeni mają tendencję do postrzegania tego jako podstawowego sposobu, w jaki prorocy przekazywali swoje przesłanie. Tak naprawdę, jeśli spojrzymy ogólnie na księgi prorocze, są one wypełnione poetyckimi wyroczeniami, w których dzięki żywym obrazom, paralelizmie i po prostu mocnym, szybkim obrazom prorocy przekazali swoje przesłanie.

Drugim typem materiału zidentyfikowanym przez Mowinckela był materiał B, czyli relacje narracyjne lub historie z życia i posługi proroka. Jedną z rzeczy, która czyni

Księgę Jeremiasza wyjątkową, jest to, że istnieje wiele historii z życia Jeremiasza. Tak naprawdę jedyną inną księgą proroczą, która jest pod tym względem podobna do Jeremiasza, jest Księga Jonasza.

Księga Jonasza jest bardzo krótka. Porównując ją do Księgi Izajasza, Izajasz ma 66 rozdziałów, ale tak naprawdę są tylko dwie sekcje, rozdziały 6 do 8, rozdziały 37 do 39, które zawierają narracje i historie z życia Izajasza. Zatem Jeremiasz jest pod tym względem wyjątkowy.

Narracja ma znacznie szersze zastosowanie. I wreszcie, materiały C są tym, co Mowinckel nazwał kazaniem prozatorskimi. Są to raczej kazania niż poetyckie wyrocznie; są to kazania, które są bardziej rozbudowanymi relacjami prozatorskimi.

Wyobraź sobie zapis kazań swojego pastora. Są fragmenty, w których przepowiadanie Jeremiasza w pewnym sensie przypomina zapis kazania. Jednym z przykładów jednego z nich, myślę, że bardzo znaczącą częścią Księgi Jeremiasza, a chciałem przeczytać tutaj tylko kilka wersetów, jest kazanie prozą, które mamy w rozdziale 11.

Kazanie prozą w rozdziale 11 skupia się na idei, że Bóg karze Izrael i Judę za naruszenie przez nich przymierza. Jest więc oczywiste, że jest to bardzo ważna koncepcja zawarta w Księdze Jeremiasza. I tak zaczyna się ten fragment.

W wersecie 1 jest napisane, że słowo, które doszło do Jeremiasza od Pana, brzmi: słuchajcie słów tego przymierza i mówcie do mężów judzkich i mieszkańców Jerozolimy. Powiesz im, tak mówi Pan, Bóg Izraela, przeklęty człowiek, który nie słucha słów tego przymierza, które nadałem waszym przodkom, gdy ich wyprowadzałem z ziemi egipskiej. Z pieca żelaznego mówisz: słuchaj mojego głosu i czyn wszystko, co ci rozkażę.

Tak więc będziecie moim ludem, a ja będę waszym przewodnikiem, aby potwierdzić przysięgę, którą złożyłem waszym przodkom, że dam im ziemię opływającą w mleko i miód, jak to jest dzisiaj. Wtedy odpowiedziałem: niech tak się stanie, Panie. I tak przejście idzie jeszcze dalej.

Daje nam to więcej tej relacji, więcej tego kazania. Dlatego nie mamy tutaj po prostu krótkich poetyckich wyroczni. Mamy dłuższe kazanie.

To, co krytyczni uczeni zrobili z tymi trzema różnymi typami materiałów, polegało na tym, że mieli tendencję do postrzegania poezji księgi jako najwcześniejszych fragmentów oraz jako bardziej prawdziwego i autentycznego Jeremiasza. Wzięli narracje i kazania prozą i postrzegali je bardziej jako późniejszą reinterpretację proroka. I mieli tendencję do postrzegania ich jako redagowanych przez redaktorów Deuteronomistycznych.

W różnym stopniu widzą, że te późniejsze źródła i te późniejsze materiały reinterpretują proroka Jeremiasza i jego przesłanie. Zatem w nauce krytycznej pojawiło się pytanie: ile z historycznego Jeremiasza możemy naprawdę poznać? Czy portret Jeremiasza w tej książce jest realistyczny i uczciwy, czy też te późniejsze źródła w zasadzie przedstawiły nam inną osobę, niż naprawdę ją widzieliśmy? Chciałem o tym pomyśleć w kilku pomysłach i kilku odpowiedziach, właśnie w tym kontekście. Wierzę, że jednym z powodów istnienia tych różnych źródeł jest po prostu oczywista możliwość, że Jeremiasz przekazywał swoje przesłanie na różne sposoby.

Czasami, być może dla kaznodziei ulicznego, korzystne było komunikowanie się za pomocą mocnych, krótkich obrazów i wyroczeni. Ale myślę, że jest również bardzo prawdopodobne, że zdarzały się sytuacje, gdy Jeremiasz chodził do świątyni i wygłaszał kazanie świątynne, ale były dłuższe kazania i coś bardziej przypominającego to, co usłyszeliśmy od naszego pastora w niedzielny poranek. Myślę, że drugą rzeczą jest to, że nie jest dla nas zaskakujące, że wiele słów i wyrażen w kazaniach i narracjach Jeremiasza jest podobnych do Księgi Powtórzonego Prawa i historii Powtórzonego Prawa.

Księga Królewska, która jest częścią tej historii, została napisana w roku 550 p.n.e. Jeremiasz zakończył swoją służbę około 580 roku p.n.e. Dlatego uważam, że jest bardzo prawdopodobne, że zaangażowani ludzie, redaktorzy zaangażowani w tworzenie tych ksiąg historycznych i ich ostateczną redakcję w roku 550 p.n.e. oraz w VI wieku w czasie wygnania, mogli być również zaangażowani w ostateczny skład i redakcja księgi Jeremiasza. Książki te wzajemnie się zapylały i często bardzo trudno jest określić kierunek wpływu.

Myślę, że trzecią rzeczą jest uświadomienie sobie, że kiedy porównujemy księgi historyczne Deuteronomistyczne, jak je nazwano, i porównujemy księgę Jeremiasza, w Księdze Jeremiasza znajdują się wyjątkowe idee, które czynią jej przesłanie wyróżniającym. Na przykład Księga Powtórzonego Prawa lub historia historii Deuteronomistycznej w Księdze Królewskiej będzie podkreślać, że Bóg sędzi Jerozolimę z powodu niegodziwości Manassesesa i jego 55 lat.

Bóg mówi, że wytrę Jerozolimę jak naczynie. Jeremiasz skoncentruje się bardziej na drugiej części dynastii Dawida i upadku królów, którzy przyszli po Jozjaszu, o czym wspominaliśmy w naszej wcześniejszej lekcji. Jeremiasz, w przeciwieństwie do Królów, znacznie mocniej będzie kładł nacisk na ideę restauracji.

Przesłanie o przywróceniu w Księdze Królewskiej jest bardzo minimalne. Na końcu księgi Jehojachin zostaje zwolniony z więzienia, ale nie ma tam w pełni jasnego stwierdzenia lub celu tego, czego Bóg zamierza dokonać w trakcie całego

odnowienia. Zatem Jeremiasz pod tym względem bardziej przypomina Księgę Powtórzonego Prawa niż historię Deuteronomistyczną.

Myślę, że czwartą rzeczą, którą możemy zrozumieć na podstawie poezji, prozy i narracji, jest to, że pod wieloma względami doszło do refleksyjnego przekształcenia Jeremiasza. Wierzę jednak, że tej pracy dokonali sami Jeremiasz i Baruch. Konserwatywni komentatorzy, tacy jak John Thompson w komentarzu NICOT do Jeremiasza, podkreślali, że sami Jeremiasz i Baruch, zastanawiając się przez długie lata służby Jeremiasza, doszli do głębszego zrozumienia, o czym było przesłanie Jeremiasza.

Doszli do głębszego zrozumienia, jaki był Boży plan, Boży zamysł i Boże zamierzenia na przyszłość. Na początku przesłania Jeremiasza Jeremiasz głosi i wzywa lud do pokuty. Istnieje możliwość, że podczas reform Jozjasza uda im się uniknąć sądu.

Jednak w późniejszym przekształceniu tego przesłania pod koniec jego życia staje się ono przesłaniem dla wygnańców, aby powrócili, aby powrócili do Boga. Dlatego myślę, że refleksja, która toczy się na temat służby Jeremiasza, nie musi dotyczyć redaktorów Deuteronomistycznych, którzy zrewidowali i zmienili jego przesłanie. Mogą to być sami Jeremiasz i Baruch, gdy dojdą do głębszego zrozumienia celów i zamysłów Boga.

I wreszcie, w odniesieniu do kwestii różnych rodzajów materiałów, niezależnie od tego, czy czytamy wyrocznie poetyckie, narracje prozą, czy kazania prozą, perspektywa Jeremiasza, która wyłania się z tych różnych materiałów, nie różni się zbyt wiele. Książka ta charakteryzuje się podstawową jednością teologiczną. Istnieją pewne kluczowe pomysły, które przyjdą nam do głowy niezależnie od tego, jaką część książki przeglądamy i jakiego rodzaju materiały przeglądamy.

Będzie nacisk: Juda złamał przymierze. Naruszyli prawo Boże. Oddawali cześć bożkom.

I dlatego zasługują na karę Bożą. To nie jest po prostu Powtórzone Prawo. Takie jest przesłanie całego Starego Testamentu.

Drugą kluczową ideą jest to, że Pan posługuje się Babilonem jako narzędziem sądu. A Pan używa Babilonu jako swojego narzędzia. Powtarzam, to nie tylko proza czy poezja.

Takie jest przesłanie całej książki. A potem, gdy patrzymy na całą książkę, zarówno w części poetyckiej, jak i prozatorskiej, pojawia się obietnica, że po wyroku nastąpi przywrócenie. Nie sądzę więc, że musimy brać Jeremiasza i dzielić go na źródła.

W tej książce panuje teologiczna jedność. Nie musimy przeciwstawiać prozy poezji, ponieważ ze wszystkich tych różnych materiałów wyłania się jednolity obraz Jeremiasza. Istnieje prawdopodobieństwo, że istnieją także powody literackie, dla których przesłanie Jeremiasza jest przekazywane w różnych gatunkach i w różnych formach.

Lewis Stuhlman zasugerował, że kazania prozą w rzeczywistości umieszczono w księdze, aby poprowadzić nas przez przesłanie i służbę Jeremiasza. I tak się kończy, gdy mamy poetyckie wyroczenie Jeremiasza, wszystkie te różne obrazy zaczynają nas bombardować. Juda jest niewierną żoną.

Bóg posyła na lud Judy lwa ryczącego. Juda okazał się niewierny Bogu na wiele różnych sposobów. Kazania prozą polegają na tym, że zbierają i podsumowują wszystkie poetyckie obrazy.

W efekcie stanowią dla nas podsumowanie tego, o co chodziło w przesłaniu Jeremiasza. Zatem Stuhlman sugeruje, że w Księdze Jeremiasza od 1 do 25 mamy pięć konkretnych kazań prozatorskich, które naprawdę pod wieloma względami pomagają ludziom z czasów Jeremiasza, a zwłaszcza pomagają nam, współczesnym czytelnikom, być w stanie zebrać wszystkie te poetyckie obrazy w jedną całość i zrozumieć, o co chodzi w przesłaniu Jeremiasza. Zazwyczaj te kazania prozą będą skupiać się na nieporozumieniach, jakie mają mieszkańcy Judy na temat swojego przymierza z Bogiem.

Uwierzyli, że Bóg ich ochroni. Bóg zamierza im błogosławić. Bóg będzie się nad nimi czuwał bez względu na wszystko.

Kazania prozą zapewniają odmienne rozumienie przymierza. Jeremiasza 7, jeden z tych podsumowujących fragmentów, położyli fałszywą ufność w świątyni i obecności Boga, która jest w stanie ich chronić. Jeremiasz 10 to kazanie prozą wyjaśniające, że Izrael naruszył przymierze poprzez swoje bałwochwalstwo.

Jeremiasz, rozdział 11, kazanie prozą mówiące: Jeremiasz ostrzega, że lud Judy doświadczy przekleństw przymierza z powodu swojego nieposłuszeństwa. Przymierze nie miało na celu jedynie ich chronić i błogosławić. Jeremiasza 18 i 19, kazania prozą wyjaśniające fakt, że Juda miała możliwość pokuty.

Stracili tę szansę i Bóg ich osądzi. Wierzę zatem, że z tych różnych gatunków literackich faktycznie wyłania się jedność. Widzimy to, gdy przyglądamy się, jak proza, poezja, historie, narracje i kazania oddziałują na siebie.

Jest jeszcze druga kwestia związana z kompozycją Księgi Jeremiasza, pomijająca niektóre krytyczne teorie i rzeczy, które w rzeczywistości są tego rodzaju prekursorami. Jeremiasz jest interesującą księgą, ponieważ prawdopodobnie bardziej

niż którykolwiek z pozostałych głównych proroków daje nam wgląd w proces, który przyczynił się do powstania Księgi Jeremiasza jako księgi. W rzeczywistości istnieją wzmianki o pięciu lub sześciu różnych źródłach i miejscach, w których Jeremiasz faktycznie skomponował fragmenty tej księgi lub Baruch skomponował części tej księgi.

Następnie połączono te różne zwoje i źródła. Kluczowym fragmentem w tym wszystkim jest 36. rozdział Jeremiasza, wersety od pierwszego do trzeciego. W tym konkretnym fragmencie Bóg nakazuje Jeremiaszowi spisać swoje przesłania, podyktować je Baruchowi, a następnie poprosić Barucha o przeczytanie tych orędzi w świątyni.

Rok, w którym to się dzieje, jest czwartym rokiem Jehojakima. Oznacza to więc, że Jeremiasz głosił przez ponad 20 lat, zanim otrzymał konkretne polecenie, aby spisał słowa, które głosił. Nie sądzę, żeby to oznaczało, że Jeremiasz nigdy tego nie spisał, ale faktyczne ułożenie tych rzeczy w księgę po raz pierwszy widzimy, że dzieje się to 20 lat po służbie Jeremiasza.

Jeśli znasz rozdział i pamiętasz, co się wydarzyło, Jehojakim przecina zwój. A potem, na końcu rozdziału, w wersetach od 23 do 26 jest napisane, że Bóg nakazał Jeremiaszowi i Baruchowi napisać kolejny zwój. I jest napisane, że przepisali zwój.

Wiele osób uważa, że zasadniczym przesłaniem przesłania zawartego w tym zwoju jest to, co znajduje się w rozdziałach od 1 do 25 Jeremiasza, czyli słowa i wyrocznie, które się tam znajdują. Ale jest też napisane, że kiedy pisali drugi zwój, dodano do niego wiele podobnych słów. Wierzę więc, że możemy sobie wyobrazić pierwszy merytoryczny skład Księgi Jeremiasza, który nastąpi w 20. roku jego posługi.

A potem w ciągu następnych 20–30 lat służby Jeremiasza do tych oryginalnych słów dodano wiele podobnych słów. Nastąpił ciągły proces dodawania nowych orędzi, nowych kazań, a być może nawet przedstawiania starych kazań w świetle wygnania i wydarzeń, które miały miejsce pod koniec posługi Jeremiasza. Druga wzmianka o źródle, na które chciałem zwrócić uwagę, to Jeremiasz 29.1, który mówi nam, że Jeremiasz napisał list po roku 597 do wygnańców przebywających w Babilonie.

List ten poinstruował ich, jakie są Boże plany i plany na przyszłość. Pamiętajcie, że powiedział: módlcie się o pokój dla Babilonu, tak jak modliliście się o pokój dla Jerozolimy. Osiedlajcie się na tej ziemi, budujcie tam domy, róbcie normalne rzeczy, które robicie z rodziną, służcie królowi Babilonu, a wszystko będzie dla was pomyślne.

A potem, po 70 latach, Bóg cię wypuści i odeśle z wygnania. Było to w liście, który Jeremiasz napisał do wygnańców. Możemy więc sobie wyobrazić, że niektóre słowa

nadziei, obietnice, które Bóg dał przez proroka Jeremiasza, mogły przyjść przez ten list.

I ten list stanowi tło dla tego, co Jeremiasz ma do powiedzenia w rozdziale 29. W 30 rozdziale Jeremiasza mamy bardzo ważną część księgi Jeremiasza 30 do 33; nazywa się ją księgą pocieszenia. To przesłanie nadziei, które Bóg daje przez proroka Jeremiasza.

Zadziwiający jest to, że ten prorok, któremu nakazano wygłosić tak wiele słów sądu w centrum Księgi Jeremiasza na wiele sposobów, zawiera część nadziei. Mówi nam jednak, że Jeremiasz spisał te pozytywne przesłania nadziei w księdze lub zwoju. Musimy więc trochę użyć naszej uświęconej wyobraźni, ale mogę sobie wyobrazić, że rozdziały znajdujące się w 30 i 31, które są poezją, oraz 32 i 33, które są prozą, mogły pierwotnie stanowić niezależną całość .

Reprezentowały one także przesłania nadziei Jeremiasza. Czwarty zwój lub czwarte źródło jest wspomniane w Jeremiaszu 51, wersetach 59 do 64. W dwóch ostatnich głównych rozdziałach Księgi Jeremiasza 50 i 51 mamy wyrocznie przeciwko Babilonowi.

Są to długie i szczegółowe przesłania sądu przeciwko ludowi Babilonu, narodowi babilońskiemu i królowi, którego Bóg użył, aby ukarać Izrael. Jednak pod koniec tych wyroczni dowiadujemy się, że Sariasz, który wydaje się być bratem Barucha i innym uczonym w Piśmie, który pomagał Jeremiaszowi, w rzeczywistości zabrał ten zwój do Babilonu wraz z Sedekiaszem. Kiedy Sedekiasz spotykał się tam z królem Babilonu na jakiś czas przed wygnaniem, jest powiedziane, że Sariasz przeczytał zwój w Babilonie, a następnie dokonał symbolicznego czynu.

Wziął zwój, przywiązał do niego kamień i wrzucił go do rzeki Eufrat. I oznaczający zagładę, ostateczne zniszczenie narodu babilońskiego. Ale oto inne źródło, znowu kolejny zwój, nie pochodzący od redaktora, nie od późniejszej osoby, ale od samego Jeremiasza.

Jak już wspomnieliśmy, w rozdziałach od 26 do 45 znajduje się wiele narracji biograficznych i historii Jeremiasza. A gdy te historie kończą się w 45. rozdziale Jeremiasza, jest tam słowo obietnicy dane skrybie Jeremiasza, Baruchowi. Myślę więc, że istnieje możliwość, że zamiast Jeremiasza pisać te historie w formie autobiografii, istnieje prawdopodobieństwo i możliwość, że to Baruch skomponował te historie o Jeremiaszu.

Przesłanie nadziei, obietnica nadziei, dane Baruchowi w rozdziale 45, pełni funkcję kolofonu, identyfikującego autora lub osobę, która odegrała znaczącą rolę w powstaniu tej części księgi i udzieleniu mu Bożego błogosławieństwa. To jest jak

postscriptum. W Psalmach mamy nagłówki, które nadają nam tytuły. Moglibyśmy mieć to samo w przypadku Barucha w tym rozdziale.

I wreszcie, jedną z innych interesujących rzeczy w powstaniu Księgi Jeremiasza jest księga, jest to, że często widzimy powielanie pewnych fragmentów z jednej części księgi i znajdują się one w innej części. książka. Na przykład Jeremiasz, rozdział 23, werseć 20, mówi, że gniew Pana nie ustanie, dopóki nie dokona wszystkiego, co zamierzył. To samo stwierdzenie pojawia się w Księdze Pocieszenia w rozdziale 30, wersecie 24.

Rozdział 23 mówi o Panu, który wzbudził sprawiedliwą gałąź, która wyjdzie z domu Dawida. Ten fragment powtarza się w rozdziałach Jeremiasza 33, 15 i 16. Myślę więc, że w tym procesie Jeremiasz i Baruch dokonują przekształcenia. Zaczynają rozumieć służbę Jeremiasza w głębszy sposób lub Jeremiasz służy w różnych kontekstach, w różnych sytuacjach.

Przesłania z różnych części jego służby mogły zostać ponownie wykorzystane i zastosowane w różnych kontekstach i sytuacjach. Niektóre wyrocznie dotyczące Judy z pierwszych części księgi zostały ponownie zastosowane i podane w odniesieniu do Babilonu w dalszej części księgi. Na początku Księgi Jeremiasza Jeremiasz mówi, że sąd Boży nadejdzie w postaci wroga z północy, który zaatakuje Judę.

W rozdziałach 50 i 51 Jeremiasza jest wróg z północy, który również zaatakuje Babilon. Zatem Jeremiasz, w sposób, jakiego nie ma w przypadku żadnej innej księgi, daje nam wgląd w sposób, w jaki różne części przesłania Jeremiasza zostały skomponowane w różnych zwojach i różnych źródłach. A potem, w ciągu długiego procesu życia Jeremiasza, przybrały one taką formę, jaką mamy dzisiaj.

Istnieje możliwość, że nawet po śmierci Jeremiasza Baruch dokończy ten proces lub redaktorzy odpowiedzialni za zebranie w całość całego kanonu hebrajskiego oraz uporządkowanie go i zaprojektowanie również mogli mieć swój udział w tym procesie. Wierzmy jednak – i takie jest przekonanie, jakie mam w związku z tą księgą podczas jej studiowania – że Bóg nie tylko natchnął Jeremiasza w głoszeniu tego przesłania, ale także poinstruował Jeremiasza, Barucha i każdego natchnionego redaktora, który mógł być zaangażowany w proces powstawania tej książki. I choć proces ten był trudny i złożony, Bóg miał w tym swój udział i Bóg zachowywał przesłanie Jeremiasza w formie, jakiej pragnął i którą zaprojektował najpierw dla ludu Izraela, a później dla Kościoła z powodu nieustanne przesłanie, jakie ma dla nas ta książka.

A teraz ostatnia kwestia związana z Księgą Jeremiasza, która, jak sądzę, odzwierciedla rozwój i kształt tej księgi oraz jej kompozycji. I to jest fakt, że nasze starożytne kopie i rękopisy Księgi Jeremiasza odzwierciedlają dwie bardzo różne wersje Księgi

Jeremiasza. Jedna z wersji księgi znajduje odzwierciedlenie w greckim tłumaczeniu Starego Testamentu, zwanym Septuagintą.

Następnie druga wersja znajduje odzwierciedlenie w tekście hebrajskim lub masoreckim, czyli w Księdze Jeremiasza i formie Jeremiasza, którą można znaleźć w naszych hebrajskich Bibliach. Tekst masorecki jest także podstawą naszych Biblii w języku angielskim. Zatem wszystkie nasze angielskie Biblie, niezależnie od tego, czy jest to wersja Króla Jakuba, ESV, NIV, NASB, wszystkie opierają się na tej hebrajskiej wersji masoreckiej tej księgi.

Kiedy jednak przyjrzymy się dwóm różnym formom Księgi Jeremiasza, jednej w Septuagincie i drugiej w tekście masoreckim, zauważymy pewne bardzo interesujące różnice między tymi dwiema wersjami księgi. Po pierwsze, tekst grecki w Septuagincie jest o 14% krótszy niż wersja, którą mamy w tekście masoreckim. Oznacza to, że w tekście masoreckim jest co najmniej lub około 2700 słów, których nie ma w tekście greckim.

Te słowa nie zmieniają zasadniczo istoty służby Jeremiasza, ale dostarczają nam różnych spostrzeżeń i różnych odczytań różnych fragmentów. Druga różnica między tymi dwoma tekstami polega na tym, że tekst grecki ma inny porządek i układ. W naszych angielskich Bibliach, które odzwierciedlają tekst masorecki, wyrocznie głoszone przez Jeremiasza przeciwko narodom znajdują się na końcu księgi, w rozdziałach od 46 do 51.

W wersji greckiej te wyrocznie pojawiają się po rozdziale 25, wersecie 13. Znajdują się więc w środku księgi. Inną interesującą rzeczą jest to, że kolejność wyroczeni w greckiej wersji Jeremiasza różni się od tej, jaką mamy w naszej wersji hebrajskiej i ponownie w naszych angielskich Bibliach.

Trzecia różnica polega na tym, że czasami najstynniejszy lub najważniejszy przykład zawiera znaczące fragmenty, jak Jeremiasz 33 wersety 14–26. Mówimy o znacznej części księgi, która znajduje się w hebrajskiej wersji książki, ale brakuje jej w wersji Septuaginty. Wreszcie ostatnia różnica polega na tym, że do tekstu masoreckiego dodawane są dodatki, jak nagłówki kazań w rozdziałach 2, 7, 16, 27, gdzie podany jest tytuł wprowadzający.

Istnieją takie wyrażenia, jak mówi Pan, które pojawiają się 65 razy częściej w tekście masoreckim niż w LXX. Oznacza to, że LXX prawdopodobnie odzwierciedla wcześniejszą wersję księgi, zawierającą elementy dodane do niej w wersji masoreckiej. Kiedy ludzie słyszą o tym po raz pierwszy, pojawia się kilka pytań.

Wiem, że jest to mylące dla moich uczniów. Która z tych wersji jest pierwsza? Który z nich jest bardziej oryginalny? A następnie zasadnicze pytanie brzmi: które z nich jest

słowem Bożym dla nas? Moglibyśmy pomyśleć, że jest oczywiste, że wersja hebrajska jest oryginalna, ponieważ Jeremiasz mówił po hebrajsku. Grecki jest tłumaczeniem.

Ale jak już powiedzieliśmy, rzeczy, które zostały dodane oraz dodatki u Jeremiasza, które można znaleźć w naszych hebrajskich Bibliach, wskazują, że jest bardziej prawdopodobne, że te rzeczy zostały dodane do wcześniejszej wersji, a nie coś, co zostało usunięte lub usunięte. Doszliśmy także do lepszego zrozumienia Księgi Jeremiasza dzięki odkryciu Zwojów znad Morza Martwego, które przeniosły nasze najwcześniejsze wersje Starego Testamentu, które mieliśmy prawie tysiąc lat wstecz. Ze Zwojów znad Morza Martwego dowiadujemy się, że we wczesnym okresie prawdopodobnie istniały hebrajskie wersje Księgi Jeremiasza, które odzwierciedlały to, co można znaleźć zarówno w Septuagincie, jak i w tekście masoreckim.

W czwartej jaskini w Qumran znajdowało się kilka ważnych fragmentów i są to bardzo małe fragmenty Księgi Jeremiasza, które tam znaleziono. Ale interesującą rzeczą jest to, że dwa z tych fragmentów, 4q Jeremiasz A i 4q Jeremiasz C, oparte na tym, co tam jest, i znowu małe fragmenty, wydają się odzwierciedlać to, co mamy w naszym tekście masoreckim. Z drugiej strony inny fragment księgi, 4q Jeremiasz B, znaleziony w tej samej jaskini, zdaje się odzwierciedlać odczytania, jakie mamy w LXX.

Sugeruje nam to zatem, że zmiany zachodzące w języku greckim nie są wynikiem tłumaczenia z hebrajskiego na grecki. Nie są to tego rodzaju zmiany, ale odzwierciedla to, że pierwotnie istniał hebrajski prototyp Septuaginty i hebrajska wersja księgi, która znalazła również odzwierciedlenie w tekście masoreckim. Czy zatem powinniśmy się tym przejmować i jak ostatecznie rozwiązać ten problem? Uważam, że te dwie wersje dotyczą dwóch konkretnych kwestii.

Po pierwsze, są one związane z długością służby Jeremiasza. Pamiętajcie, że jego służba trwa 50 lat. Jest zatem prawdopodobne, że Jeremiasz i Baruch mogli znacząco przyczynić się do powstania obu wersji księgi.

Być może LXX odzwierciedla wcześniejszą wersję Jeremiasza, a następnie MT odzwierciedla ostateczną formę księgi Jeremiasza, ponieważ Baruch, Jeremiasz lub inni natchnieni redaktorzy zaangażowani w tę książkę mieli Boży wgląd w ostateczne znaczenie służby Jeremiasza. Myślę, że inną rzeczywistością, która rodzi te dwie różne wersje, jest fakt, że służba Jeremiasza odbywa się na dużym obszarze geograficznym. I pamiętajcie, że w dniach po wygnaniu mamy Żydów, którzy są w Babilonie.

Mamy Żydów, którzy żyją z powrotem w tej ziemi, a ostatecznie Jeremiasz, Baruch i inni uchodźcy mieszkają w Egipcie. Nie mają faksów. Nie mają pras drukarskich.

Nie mają FedEx Express, gdzie mogliby po prostu komunikować się i przesyłać sobie nawzajem rzeczy. Dlatego uważam, że te dwie różne wersje Księgi Jeremiasza powstały prawdopodobnie z powodu różnych lokalizacji geograficznych, w których księga była czytana i tworzona. Jest więc prawdopodobne, że w Egipcie krążyła wersja LXX, będąca wcześniejszą formą Księgi Jeremiasza.

Późniejsza i pełniejsza Księga Jeremiasza, która szerzej skupia się na wygnańcach, Babilonie, nadziei na przyszłość Izraela, była tą, która krążyła po Babilonie i została sprowadzona z powrotem do tej ziemi przez Żydów i stała się główną wersją narodu żydowskiego. Rozumiem to tak, że tak naprawdę nie musimy się przejmować całą kwestią, która jest natchniona którymś z nich. Wierzę, że w obu przypadkach odzwierciedla się Słowo Boże.

Inną interesującą kwestią jest to, że gdy przejdziemy do czasów Nowego Testamentu, Septuaginta była Biblią w Starym Testamencie wczesnego Kościoła. Tekst masorecki był kanonem hebrajskim dla Żydów i rabinów. Tak wiele osób zadało pytanie, czy nie powinniśmy używać LXX jako chrześcijańskiej wersji Księgi Jeremiasza? Cóż, ponownie uważam, że Kościół posługiwał się Septuagintą ze względu na specyficzny kontekst, w jakim pełnił posługę.

Służyli ludziom mówiącym po grecku. Nie wypowiadali się na temat wyższości Jeremiasza w wersji LXX nad wersją MT. To po prostu wersja, która najskuteczniej komunikowała się z kulturą, w której żyli.

Wierzę, że obydwie trafnie odzwierciedlają Słowo Boże. Wierzę, że gdy uczeni badają i studiują Księgę Jeremiasza, często ważne jest dla nich porównanie dwóch różnych wersji, być może po to, aby zrozumieć, w jaki sposób księga się rozwinęła, lub być może po to, aby lepiej zrozumieć konkretny tekst lub fragment. Ale ostatecznie to Bóg kierował całym tym procesem, począwszy od wczesnej wersji Jeremiasza, napisanej w pewnym momencie jego służby, aż do końcowych refleksji Jeremiasza i Barucha na temat tego, co Jeremiasz miał do powiedzenia na temat przyszłości Izraela i Bożego przywrócenia.

Na przykład pamiętajcie, że jednym z fragmentów, których nie ma w Septuagincie, jest Jeremiasz, rozdział 33, wersety 14 do 26. Kiedy spojrzymy na ten fragment, widzimy, że dotyczy on przyszłości domu Dawida. Powtarza fragment z 23 rozdziału Jeremiasza: Bóg wzbudzi Dawidowi sprawiedliwą gałąź.

Mówi, że Dawidowi nigdy nie zabraknie mężczyzny do zasiadania na tronie. Było to zatem ważne w kontekście wygnania dla ludu mieszkającego w Babilonie. Ważne było dla nich zrozumienie, że istnieje nadzieja oparta na obietnicach, które Bóg dał Dawidowi.

Fragment ten mówi także, że Lewitom nigdy nie zabraknie mężczyzny do sprawowania urzędu kapłańskiego. Ponieważ ludzie żyli na wygnaniu i wracali do kraju, aby odbudować świątynię, ważne było, aby zrozumieć, że Bóg przywróci dawne wielbienie Boga w świątyni. Kiedy zostanie zbudowana druga świątynia, Bóg przywróci Lewitów, kapłaństwo i wszystkie te rzeczy, które są ważne dla przyszłości Izraela.

Zatem obie wersje Księgi Jeremiasza są natchnione. Po prostu odzwierciedlają przesłanie Jeremiasza w różnych momentach i z różnych perspektyw jego służby. Podsumowując, wiele omówiliśmy w tym przesłaniu lub podczas tej konkretnej sesji poświęconej kompozycji książki.

Andrew Sheed zacytował tekst masorecki i wyjaśnił, dlaczego jest on ważny dla nas, chrześcijan. I dlaczego uważam za prawdopodobne, że skoro Bóg kierował procesem kształtowania Jeremiasza jako pisma świętego, stała się ona kanoniczną księgą Jeremiasza w kanonie hebrajskim. Sheed twierdzi, że oznacza to, że tekst masorecki ma dla nas szczególne miejsce, podobnie jak słowa Jeremiasza skierowane do nas.

Była to nie tylko jego ostatnia i ostateczna wersja, ale także jej docelowa publiczność – społeczność wygnańców w Babilonie była w oczach Jeremiasza jedyną grupą ludzi z przyszłością w boskim planie zbawienia. Nasiona Kościoła zostały zasiane na ziemi babilońskiej. I tak, gdy spojrzymy na nadzieję, jaką daje nam Jeremiasz w związku z wygnaniami i powrotem z wygnania w historii zbawienia, jest to ostatecznie nasienie Kościoła.

Lud Boży powróci z wygnania, a Bóg wskrzesi Jezusa, aby dokonać ostatecznego przywrócenia z wygnania. Dlatego bardzo ważne jest, abyśmy zrozumieli w ostatecznej formie Księgi Jeremiasza fakt, że Bóg mówił o przywróceniu swego ludu. Wracając do rozdziału 24, dobrymi figami byli ludzie, którzy mieszkali w Babilonie, nie ze względu na swoją prawość, ale z powodu nadziei, jaką pokładał w nich Bóg, że oni powrócą z wygnania i że Bóg sprowadzi z powrotem na ziemię.

Złe figi to te, które pozostały w ziemi. A ostateczna forma Jeremiasza będzie podkreślać nadzieję na przyszłość Izraela. Nie dotyczy to ludzi żyjących na tej ziemi.

Nadzieja na przyszłość Izraela nie leży w wygnańcach żyjących w Egipcie. Nadzieja na przyszłość Izraela wiąże się z wygnańcami, a Bóg wypełnia obietnice przymierza, które dał Dawidowi, Izraelowi i jego ludowi. A Jeremiasz, przy całym osądzie, jaki tam jest, ostateczna forma tej księgi podkreśla tę nadzieję, pocieszenie i odnowienie, które nadejdzie w przyszłości.

Analizując skład Księgi Jeremiasza, skupiliśmy się dzisiaj na trzech konkretnych kwestiach. Rozmawialiśmy o różnych rodzajach materiałów i powodach, dla których Księga Jeremiasza składa się zarówno z prozy, jak i poezji. Mówiliśmy o dowodach

zawartych w samej księdze, że Jeremiasz powstał na podstawie różnych źródeł, różnych zwojów, które zostały połączone i umieszczone razem.

Ale znowu Jeremiasz i Baruch to ci, którzy mieli największy udział w tym procesie. Na koniec przyjrzeliśmy się różnym wersjom Jeremiasza, które znajdują odzwierciedlenie w starożytnych rękopisach. Przede wszystkim Septuaginta i MT próbowały ponownie dojść do porozumienia, że wskazuje to nam na fakt, że w Księdze Jeremiasza nastąpił wzrost i rozwój, ale ostatecznie ta księga stanowi jedność, która odzwierciedla Boże przesłanie sąd i nadzieja dla ludu Izraela.

To jest dr Gary Yates w swojej instrukcji dotyczącej Księgi Jeremiasza. To jest sesja 5 na temat Składu Jeremiasza.